

מ"ת (נצרת) 42145-10-24 - מדינת ישראל נ' אחמד אבדאח

מ"ת (נצרת) 42145-10-24 - מדינת ישראל נ' אחמד אבדאחמוזי נצרת

מ"ת (נצרת) 42145-10-24

מדינת ישראל

נגד

אחמד אבדאח

מוחמד אבדאח (עציר)

בית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

[31.12.2024]

לפני כבוד השופט אסף זגורי

החלטה בעניינו של המשיב 2

1. בעניינו של המשיב 2 (להלן "המשיב") ניתנה החלטתי מיום 5.11.24 בה הוריתי על הארכת מעצרו עד החלטה אחרת והזמנת תסקיר שירות המבחן. זאת לאחר שקבעתי כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת האישום המיוחס לו בדבר הובלה ונשיאה של נשק, כאשר "הנשק" הנם 5 רימונים שהוחזקו בארגז פעולה בתוך שק. כאמור בכתב האישום, לאחר שנודע למשיב כי בנו (המשיב 1) נעצר נטל את השק האמור ובו הרימונים, ניסה להכניסו לרכבו ולהעבירו למקום אחר ונעצר. כאמור בהחלטה מיום 5.11.24, המשיב 2 חשד שמדובר בארגז תחמושת או "בדבר לא חוקי" אך בכל זאת נמנע מלפנות לרשויות החוק וניסה להיפטר מהרימונים האמורים.

2. בשעה שמדובר באדם בגיל 46, נורמטיבי בדרך כלל וללא עבר פלילי וכחלק מחובת בית המשפט לבחון אפשרות לחלופת מעצר או תנאי מעצר בפיקוח אלקטרוני, הרי שחרף קיומה של תשתית ראייתית לכאורית ועילת מעצר בדמות מסוכנות וחשש לשיבוש מהלכי משפט, הוריתי על הזמנת תסקיר שירות המבחן בעניינו.

3. מתסקיר שהוגש ביום 16.12.24 עלה כי שירות המבחן התרשם לחיוב מהמשיב כאדם בעל תפקוד תקין, ללא עבר פלילי אך עם זאת הוא הביע עמדה מצמצמת באשר לאירוע בגינו נעצר והתקשה להתייחס לבחירותיו שהיו ברקע למעצרו. הרושם של שירות המבחן הוא כי המשיב מתקשה לגעת בעולמו הרגשי ולערוך תהליך התבוננות פנימית מעמיק ולאור זאת לא היה ברור לשירות המבחן מה טיב הדינמיקה שבין המשיב לבין בנו (השותף בתיק הנוכחי) וכן לא ברורים יחסיו עם המתלונן (כנגד המשיב 1) והקשרים בתוך כפר המגורים בו הוא גר ולכן עלה קושי לזהות מוקדי סיכון בהתנהלותו. התסקיר בחן הצעה ראשונה לחלופת מעצר שהובאה מטעם המשיב ולפיה ישהה בחלופה בבית הוריו. שירות המבחן התרשם מרצונם של המפקחים לסייע למשיב ומהבנתם את הנדרש מהם במסגרת הפיקוח אך עלו קשיים הנוגעים להזדהות של אמו ואחותו עם עמדתו ומנטייתן לגונן עליו ולצמצם בחלקים בעייתיים יותר בהתנהלותו, דבר שהעלה ספק באשר ליכולתן לזהות מאפיינים בעלי פוטנציאל סיכון בהתנהלותו ומכאן להציב לו גבולות ולצמצם את הסיכון הנשקף ממנו. עוד עלה קושי הנוגע למרחק הגאוגרפי (שאינו מספיק) מהמתלונן שמתגורר אף הוא בנצרת או בכפר ריינה.

4. בדיון שנערך ביום 18.12.24 נחקרו שני אחים של המשיב (אבאדח אוסאמה ואבדאח שריף) וב"כ הצדדים העלו טענותיהם לעניין התסקיר ; ב"כ המדינה טענה כי נוכח היעדר המלצה מטעם שירות המבחן ובשים לב לחשש מפני שיבוש ומסוכנות, אין מקום להורות על שקילת חלופת מעצר. מצד שני ב"כ המשיב ניסה להסביר את עמדתו המגוננת של המשיב על בנו כהצדקה להתנהלותו הפלילית הלכאורית. עוד נעשה ניסיון להסביר כי עיקרו של התסקיר הינו חיובי חרף "השורה התחתונה" שבה אין המלצה חיובית. ב"כ המשיב ביקש בתום הדיון לבחון חלופת מעצר אחרת באמצעות שירות המבחן וכי יוגש תסקיר משלים.
5. בתום הדיון מיום 18.12.24 קבעתי כי בנסיבות סבור בית המשפט כי צריך שתצטייר לפניו תמונה שלמה ומלאה יותר הן באשר לעמדת המתלונן והן בעניין בחינת הצעת מערך פיקוח חלופי בעיר שפרעם. על כן הוריתי על הזמנת תסקיר משלים.
6. התסקיר המשלים הוגש ביום 29.12.24 לאחר שבחן את מערך הפיקוח שהוצע והמליץ להורות על העברתו של המשיב לתנאי מעצר בפיקוח אלקטרוני בעיר שפרעם תחת מספר מפקחים שנבחנו על ידי שירות המבחן והומלץ עליהם כי ישמשו בתפקיד זה. יצוין כי גם הפעם לא צוינה עמדת המתלונן בתסקיר שעה שחרף פניה לפרקליטות (שלישית במספר!) לא הועברו לשירות המבחן פרטי המתלונן עד להגשת התסקיר. עם זאת צוין כי מהמידה שהתקבל אצל שירות המבחן עלה כי ישנה היכרות על רקע עסקי בין המתלונן לבין המשיב (המתלונן בעל חנות לחומרי בניין ואילו המשיב בעל מסגריה שנהג לרכוש ממנו חומרים לבית העסק שלו). הבחינה של הקשר עם המתלונן הינה שטחית כאמור ולא ניתן היה לקבל עמדתו שעה שהפרקליטות לא העבירה פרטיו לשירות המבחן והדבר פשוט אינו מובן לבית המשפט (שעה שגם בדיון ובתסקיר קודם הדבר עלה ולא היה הסבר לפרקליטות מדוע לא נמסרו פרטי המתלונן לשירות המבחן).
7. בדיון שנערך לפני היום העידו 6 מפקחים מוצעים נוספים אשר נבחנו גם על ידי שירות המבחן ונמצאו מתאימים לשמש במערך הפיקוח המוצע.
8. לאחר ששקלתי בדבר, התרשמתי באופן בלתי אמצעי ממערך הפיקוח המוצע, בחנתי טענות הצדדים, תסקירי והמלצות שירות המבחן באתי לכלל דעה כי יש מקום להיענות לבקשת המשיב ולהורות על העברתו למעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני בבית קרוב משפחתו מר יאסין עאבד בשפרעם. אסביר כעת הטעמים העומדים בבסיס הכרעתי זו.
9. בפתח הדברים אציין, כי אין חולק בדבר החשש מפני מסוכנות ושיבוש הליכי משפט הנשקף מפני המשיב. העבירה ביצע לכאורה בדמות הובלת ונשיאת נשק (רימונים בארגז פעולה בתוך שק) הינה עבירה חמורה המקימה חזקת מסוכנות סטטוטורית. נשיאת הרימונים והובלתם היוו גם שיבוש הליכי משפט שכן נעשו על רקע ידיעת המשיב כי בנו (המשיב 1) נעצר בחשד להחזקת אקדח ותחמושת וניסיון לחמוק מכוח משטרתי שהבחין בו.

10. ברגיל, בית משפט זה לא נעתר לבקשות שחרור לחלופת מעצר ואף לא איזוק אלקטרוני כאשר מדובר בבקשות למעצר עד לתום ההליכים בעבירות של נשק. יחד עם זאת, נראה כי נסיבות מקרה זה שונות ומצדיקות חריגה מן הכלל. חריגה זו לא תיעשה באמצעות שחרור המשיב לחלופת מעצר בשל חומרת העבירות אלא באמצעות שיבוצו באותו "מדרג ביניים" שבין מעצר עד לתום ההליכים לבין שחרור לחלופת מעצר, קרי מעצר באיזוק אלקטרוני (ראו בש"פ 4101/16 יאסר טאהא נ' מדינת ישראל (16.6.16)).
11. ראשית, מדובר באדם בגיל 46 נטול עבר פלילי, נורמטיבי בהתנהלותו. הוא לא נטוע בעולם הפלילי ולא כל שכן לא בעולם הנשק (לשיקול זה בשקילת מעצר בפיקוח אלקטרוני ראו בש"פ 7298/20 מדינת ישראל נ' בדראן (26.10.20)).
12. שנית, ההתרשמות מחוקר החקירה ומהאמור בתסקירי שירות המבחן היא כי המשיב ביצע את המיוחס לו כאקט מגונן על בנו. הבן כעת עצור ומשפטו אמור להתברר. אלמלא האקט המגונן האמור, ספק אם היה המשיב מעורב בפלילים. שירות המבחן מציין כי ברקע למעצרו עמדה תחושת מחויבות של המשיב למשפחתו, אשר הנה משמעותית ומכריעה בהתנהלותו במצבים בהם חש חשש לעתידם של בני משפחתו וצורך להגן עליהם, עד לרמה שבה הוא מתנהל באופן פורץ גבולות.
13. אין בכך להקטין מחומרת הדברים, אך יש בכך להשליך על עניין המסוכנות והחשש מפני שיבוש עתידי של מהלכי משפט שעה שבנו מצוי במעצר. אני סבור ששילוב המשיב בטיפול של שירות המבחן תחת צו פיקוח יוכל לשמש אמצעי מסייע למשיב לבחון את התנהלותו בהליך הנוכחי ולצמצם הסיכון מפני הישנות התנהגות פלילית כמו זו המיוחסת לו אף כאשר מדובר באקט שנובע מרצון לגונן על משפחתו.
14. אוסיף המשיב מצוי במעצר מזה מעל חודשיים ולמעצר יש אפקט מרתיע ביחס למשיב שכזה.
15. דווח בהקשר זה בתסקירי שירות המבחן כי המשיב מתבודד בתאו במעצר, אינו יוצר קשר עם עצורים אחרים באגף ומתקשה להסתדר עמם והוא חש מצוקה רגשית.
16. אמנם המשיב נאשם בעבירה חמורה של הובלת נשק מסוג רימונים, אך מחומר החקירה לא ברורה המחשבה הפלילית והידיעה בדבר תוכן ארגז הפעולה שהיה בשקית שהוביל המשיב. קבעתי בהחלטתי מיום 15.11.24 לעניין בחינת התשתית הראייתית הלכאורית, כי שומה היה על המשיב לחשוך בתוכן ארגז הפעולה ולפעול באופן שונה. אני שב על קביעתי זו. יחד עם זאת, כאשר אני נדרש לבחינת והערכת סיכון ו/או התנהגות מסכנת ופורצת חוק נוספת, אני סבור שניתן באמצעות מערך הפיקוח להבטיח צמצום משמעותי עד כדי איון התנהגות שכזו.

17. לא בכדי, שירות המבחן שהוא בעל הכלים המקצועיים להעריך בשלב המעצר את מסוכנות הנאשם והתאמת החלופות המוצעות המליץ להורות על העברת המשיב לפיקוח אלקטרוני (ראו בש"פ 8089/12 אילוז נ' מדינת ישראל (13.12.12); בש"פ 6869/19 מדינת ישראל נ' מוהנד כנאניה (28.10.19)). אם שירות המבחן סבור שניתן ליתן אמון במשיב חרף העבירות המיוחסות לו הדבר הינו משמעותי (בש"פ 4101/16 יאסר טאהא נ' מדינת ישראל (16.6.16)). אדגיש כי הדבר מקבל משנה חיזוק ותוקף שכן ברובם המכריע של עבירות הנשק ובקשות מעצר עד לתום ההליכים הובאו לפניי תסקירי המבחן שהוגשו לא ממליצים על איזוק אלקטרוני או חלופת מעצר.

18. מערך הפיקוח שהוצע בפני שירות המבחן ואשר נבחן גם על ידי במסגרת ישיבת היום, הוא מערך פיקוח אפקטיבי, יעיל המאפשר פיקוח של ממש על כך שהמשיב לא יפר תנאים שיוטלו עליו ואם אלה יופרו, יועבר דיווח למשטרה. אני סבור כי בנסבות העניין, מדובר במערך פיקוח המביא לאיון המסוכנות ושיבוש הליכי משפט הנשקפים מפני המשיב ו/או לכל הפחות לצמצום באופן דרמטי.

19. בדומה לשירות המבחן, גם בית המשפט התרשם באופן בלתי אמצעי ממערך פיקוח יעיל אשר הוצע לשמש ביחס למשיב; קרוב המשפחה עבד יאסין ובנו מוחמד יאסין יודעים מה העבירות המיוחסות למשיב, לא מקלים בכך ראש, לא נוקטים בעמדה מגוננת כלפי המשיב, מוכנים לקבל את המשיב לתנאי פיקוח אלקטרוני בדירה מעל דירתם ולחתום על כל ערבות שתידרש. גם קרובי משפחה אחרים בדמות תאופיק שריף, האחיות היבה והאח נידאל הותירו רושם חיובי על בית המשפט. ניכר כי כל המפקחים מבינים היטב את המשימה המוטלת עליהם והחליטו לסייע בידי המשיב תוך הקרבה של צרכיהם ונוחות חייהם הנוכחית לצורך שימוש כמפקחים. עוד ניכר, כי המשיב משתייך למשפחה מכובדת בכפר ששמה הטוב חשוב לה ואף עובדה משמשת כאינדיקטור לסבור שהמפקחים לא ישתפו פעולה עם התנהגות פורצת חוג או מפרה תנאים מצד המשיב ככל שתהיה כזו.

20. עם זאת אציין, כי אני סבור שאשתו של המשיב צריכה או אמורה לשמש כמפקחת. ראשית רב הנסתר על הגלוי באשר לידיעתה על המהלכים והאישומים המיוחסים לבנה ולבעלה. אין לי ספק כי גם היא נוקטת בעמדה מגוננת. לא התרשמתי כי היא תוכל לשמש גורם סמכותי מול בעלה. עוד אציין כי מיוחס למשיב את החזקת ומציאת הנשק בשטח הבית ובין אם מדובר במקום שהוא בחצר הבית ובין אם מדובר במקום שהוא בתוך הבית, העובדה שאשת המשיב לטענתה לא מודעת לכל המתרחש מעיד על ריחוק מהמשיב (ומבנה) וחוסר ידיעה של ממש התנהלותם. הדבר מעיד עוד שבזמן אמת המשיב גם לא משתף את אשתו (בכל הנוגע לרצונו להעביר את הרימונים ממקום הימצאם למקום אחר). יחד עם זאת, יש די מפקחים היכולים יחד לשמש מערך פיקוח אפקטיבי.

21. עיון בפסיקה מעלה כי שיקול מציאת הנשק הינו שיקול רלבנטי לבחינת איזוק אלקטרוני (ראו והשוו: בש"פ 6896/19 מדינת ישראל נ' מוהנד כנאניה (28.10.19); בש"פ 5142/13 מדינת ישראל נ' אדרי (21.7.13); בש"פ 5609/18 אבו אעיש נ' מדינת ישראל (31.7.18)). במקרה הנוכחי, הרימונים נתפסו ולא נעשה בהם שימוש. בנוסף, המיוחס למשיב הוא הובלה קצרת מועד של הנשק לצרכי העלמתו כחלק מרצון להגן על בנו ו/או על סביבתו ולא לצרכי שימוש בו. כן יש לציין, כי גם העובדה שמקום שהיית המשיב בפיקוח אלקטרוני כפי שמוצע, בעיר שפרעם, הינה עובדה מפחיתת מסוכנות שעה שמקום המתלונן הוא באזור נצרת (אציין כי ברוב הפסיקה שהובאה לעיל יש דוגמה והמחשה למקרים שבהם הורה או קיבל בית המשפט העליון החלטה בדבר פיקוח אלקטרוני חלף מעצר מאחורי סורג ובריח).

22. מכל הטעמים האמור באתי לכלל דעה כי יש מקום לקבל את המלצת שירות המבחן ובקשת המשיב, לדחות טענות המדינה ולהורות על העברתו לתנאי פיקוח אלקטרוני בבית קרוב משפחתו בשפרעם מר עאבד יאסין.
23. אשר על כן נקבע בזאת כדלהלן:
- 23.1. המשיב ישהה עד לתום ההליכים בעניינו בקומה השלישית בבית קרוב משפחתו עאבד יאסין בשפרעם בתנאי פיקוח אלקטרוני.
- 23.2. המפקחים ביחס למשיב יהיו : עאבד יאסין, מוחמד יאסין, נידאל אבדאח, היבה שריף ותאופיק שריף.
- 23.3. כל המפקחים יחתמו על ערבות עצמית וערבות צד ג" על סך 50,000 ₪ להבטחת שמירת המשיב על תנאי החלטה זו ואי הפרתם.
- 23.4. המשיב יחתום על התחייבות עצמית על סך 100,000 ₪ לשמירה על תנאי החלטה זו ואי הפרתם.
- 23.5. המשיב יפקיד תוך 7 ימים מהיום (מבלי שהדבר יעכב ההחלטה), סך של 50,000 ₪ במזומן/ערבות בנקאית להבטחת עמידתו בתנאי ההחלטה. במידה ויופרו התנאים יחולטו הערבויות.
- 23.6. ניתן צו עיכוב יציאה מן הארץ כנגד המשיב עד לתום ההליכים בעניינו.
- 23.7. המשיב יתייצב לדיונים בתיק העיקרי בליווי מי מהמפקחים.
- 23.8. המשיב יהיה תחת פיקוח שירות מבחן למשך 6 חודשים מהיום. מובהר כי תאושר פתיחת חלונות לצרכי מפגשים בשירות המבחן אך יציאתו תהיה בליווי מי מהמפקחים. המשיב מחוייב בזה לשתף פעולה עם שירות המבחן.
24. מובהר בזה כי בכפוף להודעת מנהלת פיקוח אלקטרוני, ניתן ליישם ההחלטה ללא צורך בדיון נוסף או החלטה נוספת.
25. מורה על עיכוב ביצוע ההחלטה למשך 48 שעות אך על הפרקליטות להודיע עד ליום 1/1/25 שעה 12:00 אם בכוונתה להגיש ערר. בהיעדר הודעה או כוונה להגיש ערר, יבוטל עיכוב הביצוע. המזכירות תמציא לצדדים, לשירות המבחן ולמנהלת פקא"ל. ניתנה היום, ל' כסלו תשפ"ה, 31 דצמבר 2024, בהעדר הצדדים.